

Wolne Związki Zawodowe

<https://wzz.ipn.gov.pl/wzz/edukacja/publikacje-ipn-w-wersji/3391,Biuletyn-Instytutu-Pamieci-Narodowejquot-nr-42018.html>
2023-09-28, 22:55

„Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej” nr 4/2018

„Biuletyn IPN” 4/2018 w placówkach
Poczty Polskiej, w sieci EMPIK oraz
w księgarniach IPN.

Kwietniowy numer „Biuletynu IPN” nawiązuje do
40. rocznicy powołania Wolnych Związków
Zawodowych.

Nie byłoby „Solidarności” bez Wolnych Związków
Zawodowych. Nie byłoby dziesięciomilionowego
ruchu społecznego, gdyby dwa lata wcześniej
niewielkie grupy zapaleńców nie stworzyły
związków niezależnych od władz. Oczywiście,
między pierwszymi inicjatywami a sierpniem 1980
roku naród został obudzony przez pielgrzymkę
Jana Pawła II. Nie zmienia to jednak faktu, że
niemal samotna walka Kazimierza Świtonia i
innych przeciw komunizmowi nie pozostała
bezowocna. Bezkompromisowość WZZ-etowców

przedstawiamy na tle pływających się w dobrobycie gierkowskich elit partyjnych.

W numerze przypominamy także czechosłowacką Praską Wiosnę i jej zdławienie przez wojska Układu Warszawskiego. O tych wydarzeniach opowiada również film „Braciszek Karel” dołączony do numeru na płycie DVD. Tytułowa postać, Karel Kryl, to bard Praskiej Wiosny - 1968 i Aksamitnej Rewolucji - 1989.

SPIS TREŚCI

10 kwietnia 2010

[Zginęli w drodze do Katynia](#) (PDF)

[Filip Musiał - Od „buntu niewolników” po „przystanek Niepodległość”. Janusz Kurtyka \(1960-2010\)](#) (PDF)

Wyłom w komunizmie - Wolne Związki Zawodowe

Jarosław Neja - Pierwsi w kraju. Komitet Wolnych Związków Zawodowych w Katowicach

Zdzisław Bradel - Ze Świtoniem w Piekarach

Sławomir Cenckiewicz - Początki WZZ Wybrzeża

Marta Marcinkiewicz - Wolne Związki Zawodowe Pomorza Zachodniego

Przeciw Praskiej Wiośnie

Anna Zechenter - Operacja „Progres”, czyli agenci KGB w Czechosłowacji

Paweł Piotrowski - Udział PRL w inwazji
na Czechosłowację

Sylwetki

Adam Chmielecki - Spawacz
antysocjalistyczny [Maciej Miatkowski]

Dariusz Walusiak - Naprawiacz. Historia
krakowskiego opozycjonisty [Franciszek
Grabczyk]

Filip Gańczak - W imieniu ofiar. Jan Sehn
(1909-1965)

Komentarze historyczne

Andrzej Boboli - Partyjne dolce vita

Ludzie wolności

Andrzej Grajewski - Strażnik pamięci.
Arsenij Roginski (1946-2017)

Polskie rodziny

Piotr Orzechowski - Wszystkie barwy
życia. Zofia Niewiarowska (1887-1940)

Pożegnanie

Wojciech Kujawa - Tak warto żyć.
Barbara Otwinowska (1924-2018)

Książki

Marcin Jurek - Komunizm po polsku

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/49282,Biuletyn-IP>

N-42018-od-10-kwietnia-w-placowkach-Poczty-Polskiej-w-sieci-EMPIK-ora.html

"Biuletyn IPN" nr 4/2018

Pliki do pobrania

[Biuletyn IPN nr 4/2018_Spis treści \(pdf, 1.8 MB\)](#)

[Sławomir Cenckiewicz: Początki WZZ Wybrzeża \(pdf, 4.75 MB\)](#)